

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams \$2.70, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

G A I R S A S

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 39.

KETVIRTADIENIS, RUGSEJO-SEPTIMBER 23, 1946

VOL.-METAI XXXII

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Rugsėjo 10, 11, 12 dienomis Detroit, Mich., įvyko suaktuvinis Lietuvos Vyčių 35 seimas. Šis seimas buvo vienas iš gausiausių atstovais; ypatingai gausią reprezentaciją turėjo chicagiečiai. Seimo įspūdingumą padidino bažnytinės iškilmės, didžiulis bankietas ir kitokios pramogos. Seimo vadovybę sudarė J. Juozaitis—pirmasis; J. Kasparaitis—vice pirmasis; Sylvija Račkaitė ir P. Zakaraitė—sekretorės. Seimas pravedė nutarimų organizacijos stiprinimui ir visuomeninės ir tautinės veiklos reikalais. Į naują centrą valdybą išrinkti šie organizacijos veikėjai: kun. Jonas Jutkevičius iš Worcester, Mass.—dvasios vadas; E. Kasperas ir Pranas Peterson—vice pirminkai; Helena Shields iš Philadelphia—protokolo sekretorė; Ann Mae Uznis iš Detroito—finansų sekretorė; Pranas Gudelis iš Dayton, Ohio—įždininkas; kun. M. Stepaitytis, O.F.M., ir A. Juknis iš Chicago—išdo globėjai; Ann Klem iš Harrison, N. J.—koresponduojančia raštininke. Vyčių seime dalyvavo gausūs skaičius vyresniųjų organizacijos veikėjų (seniorų), taipgi iš tremties atvykusių įžymių mūsų tautos vadų. Tas seimui pridavė daug rimties. Būt gražu, kad po šio seimo Vyčių kuopos atsiras ir tose kolonijose, kuriose jos buvo sunykę ar visai jų nebuvo. Jaunimas yra mūsų organizacijų ir viso mūsų visuomeninio ir tautinio gyvenimo ateitis.

Generalinis LRKSA organizatorius Juozas Kazickas, kuris šiuo laiku su dideliu pasisekimu verbuoja naujus narius Bostone ir jo apylinkėse, yra pakviestas dėstyti ekonomiją Albertas Magnus kolegijoje, New Haven, Conn. J. Kazicką į minėtą kolegiją rekomendavo Yale universiteto vadovybė. Profesoraiudamas minėtoje mergaičių kolegijoje J. Kazickas galės lankyti Yale universitetą ir ruošti doktorato laipsniui. J. Kazickas pusantų metų atgal atvyko iš tremties. Su juo kartu atvyko žmona ir dukrelė. Kurį laiką darbavosi kaip generalinis LRKSA organizatorius, vienok žiemos laiku dėl sunkių studijų naujų narių prirašinėjimo darbu turėjo pertraukti. Šis vasarą atostogų laiku jis vėl energingai padirbėjo Susivienymo naudai. Juozas Kazickas yra baigęs ekonominius mokslus Lietuvos universitete. Pasidėkojant gabumams ir gan geram mokėjimui anglų kalbos, jis sparčiais žingsniais skina sau kelią į ateitį ir tuo pačiu laiku šauniai darbuojas savo pavergtos tautos gerovei. Jį kviečia su paskaitomis mokslo įstaigos ir garsūs amerikiečių klubai. Tose paskaitose jis išaiškina pavergtos Lietuvos padėtį ir raudonųjų agresorių pavojus kitoms tautoms ir visai krikščioniškai civilizacijai. Linkime Juozui geriausias kloties ateitį!

Lapkričio 2-ą įvyks nacionaliai rinkimai. Didžiųjų partijų propagandos mašinerijos jau darbuojasi visu smarkumu. Pradedant svarbiausiais kandidatais, baigiant mažiausiais visi leidžiasi į darbą. Agitatoriai stengiasi balsuotojų minias sužavėti pažadais ir patraukti savo pusėn. Dabar prie didelių ponų daug lengviau prieiti ir įvairioms tautinių grupių delegacijoms ir gauti gražių pažadų. Kiek jie turi praktiškos vertės, reikia pasižiūrėti į praetį. Prieš rinkimus didieji ponai kalba nuosirdžiai ir garsiai, o po rinkimų užstoja tylą. Tas nereikšia, kad turime sėdėti rankas sudėję ir nieko neveikti. Vis dėlto geriau turėti pažadus ir vėliau jais remiantis klabenti aukštųjų ponų duris, negu eit belstis ir neturėti jokių pareiškimų ir pažadų.

PETRAS J. KARAŠAUSKAS IRGI SEKMINGAI PRIRAŠINĖJA NAUJUS NARIUS

Pereitam numery rašėme apie generalinio LRKSA organizatoriaus Juozo Kazicko veiklą Bostone ir kitose Naujosios Anglijos lietuvių kolonijose. Ten pat paskelbėme, kad vien iš 94 kuopų, So. Boston, Mass., jis prirašė 17 naujų narių. Dabar turime žinių, kad Bostone ir aplinkinėse kolonijose p. Kazickas jau yra prirašęs keliasdešimt naujų narių. Kai tik centras gaus daktaro kvotėto patvirtintas aplikacijas ir įregistruos, davinius paskelbsime mūsų organe.

Ką Naujoje Anglijoje išdarinėja p. Kazickas, tą patį daro naujasis Susivienymo įždininkas Petras J. Karašauskas Wyoming Klony, ypatingai Plymouth'e. Dar prieš 56-jį seimą paskelbus specialiai naujų narių prirašinėjimo vaju, P. J. Karašauskas visu entuziazmu ėmėsi darbo. Jis per tą vaju prirašė 10 naujų narių. Ir dabar, kai tik suranda laiko nuo kasdienių preigų, jis ieško prospektų ir jų suranda. P. J. Karašauskas turi pasiryžimo ir vilčių dar prirašyti daug naujų narių. Jo troškimu yra, kad ir kitų raičių bei kolonijų veikėjai sukrustų visu smarkumu darbotis.

Juozas Kazickas ir Petras J. Karašauskas duoda gerus pavyzdžius Susivienymo auginimui naujais nariais. Dirva yra plati, reikia tik artoju. Tokiais artojais gali būti kiekvienas organizacijos veikėjas, kuopos pareigūnas ar eifinis narys.

A.L.T. DELEGACIJA PAS PREZIDENTĄ TRUMAN

DELEGACIJOS DALYVIAI—ZIŪRINTI IS KAIRES
DESINEN: Leonardas Šimutis—ALT prezidentas; Mikas Vaidyla—įždininkas; adv. Jonas J. Grigalius—vice prezidentas; Povilas Dargis—politinės komisijos narys; dr. Pijus Grigalius—sekretorius. Vidury sėdi pats U. S. prezidentas Harry S. Truman.

Washingtonas.—Rugsėjo 16, 11:30 A. M., Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija buvo priimta prezidento H. Truman'o. Delegaciją sudarė penki asmenys: ALT prezidentas Leonardas Šimutis, sekretorius dr. Pijus Grigalius, įždininkas Mikas Vaidyla, vice prezidentas adv. Jonas J. Grigalius iš Bostono ir politinės komisijos narys Povilas Dargis iš Pittsburgh'o.

Delegaciją prezidentui pristatė Joseph Lawrence iš nacionalio demokratų partijos komiteto centro.

L. Šimutis tarė įžangos žodį paaiškinimas apie ALT ir jos atstovybės atsilankymo pas prezidentą tikslą. Po to dr. P. Grigalius pristatė prezidentui tarybos prirašė damas du dalyku: kad Jungtinių Amerikos Valstybių delegatai Paryžiuje privalo raginti generalinę Jungtinių Tautų asamblėją paskirti specialią komisiją ištirti padėtį Baltijos kraštuose ir kad JAV valdžia pareikštų, kad ji nepripitras jokiai sutarčiai Europoje, kuri neatstatytų nepriklausomos Lietuvos respublikos ir kitų Pabaltijo valstybių.

Prezidentas Truman, atsakydamas į Grigalių kalbą, pareiškė, kad susitarime dėl taikos turės būti numatyta grąžinimas laisvės kiekvienai pavergtai tautai, kaip Rumunijai, Vengrijai, Lenkijai, Bulgarijai ir taip toliau. Ir suprantama, kad turės būti atstatytos nepriklausomos Pabaltijo tautos—Lietuva, Latvija ir Estija. Jungtinės Valstybės dirba, kad būtų pasiekta toks taikos klausimo išsprendimas ir nesiliaus dėjusios pastangas, kad to būtų pasiekta taikingu būdu.

Delegaciją padėkojo prezidentui už jo rūpinimąsi ištventiui asmenų reikalais.

Po to prezidentas Trumanas nusifotografavo su lietuvių delegacija.

Audienceja tęsėsi 20 minučių.

Diena prieš tai, ALT vykdomasis komitetas turėjo pasikalbėjimą su demokratų nacionalio komiteto pirmininku senatorium McGrath ir jo padėjėju Joseph Lawrence. Senatorius McGrath išleido pareiškimą apie Lietuvą ir stipriai pasisakė už jos nepriklausomybės atstatymą.

Jo pareiškimas, taip kaip ir ALT memorandumo prezidentui teiktas, buvo išdalinti spaudos atstovams. Kopijos išsiuntinėtos ir lietuvių laikraščiams.

TREMTINĖ BAIGĖ KONSERVATORIJĄ

P. Bičkienė-Novickaitė liepos mėn. išlaikiusi paskutiniuosius egzaminus baigė Muncheno Handelio konservatorijos operos kl.

se. Solistė Bičkienė dainavimo studijas pradėjo Vilniaus Muzikos Mokykloje 1941-44 metais. I Muncheno Handelio konservatoriją įstojo 1946 metais. Iš lietuvių tremtinių ji yra pirmoji baigusi Muncheno konservatoriją.

Užuojauta!

LRKSA 117 Panelių kuopos narės ir valdyba reikią užuojautos žodį

JUOZO MICKELS-MICKELIŪNO

žmonai ir sūnams. Jie neteko šeimos vado, o LRKSA Panelių kuopa įžymaus organizatoriaus.

LRKSA Panelių Kuopa 117
leva Lukošūtė, pirmininkė

BALF SKYRIŲ VALDYBOMS

Kaip žinote, Balf seimas įvyks 1948 m. spalio-October 15 ir 16 dienomis, Morrison viešbuty, Chicago, Ill.

Balf seimo sesijos pradėdamos 9 val. ryto ir tęsis iki 5 val. vakaro.

Poseiminis bankietas įvyksta spalio 16 d. 8 val. vakare tam pačiam Morrison viešbuty. Bankietas dalyvaus garbingu ir įžymiu svečiu, lietuvių tautos draugu.

Balf valdyba prašo prisijusti ko daugiausia delegatų. Kviečiami ir draugijų atstovai bei svečiai. Nuo jūsų dalyvavimo pareis Balf seimo pasisekimas.

Vykstantieji iš toliau delegatai rezervuokites kambarius rašydami: Morrison Hotel, Clark and Madison St., Chicago, Ill.

Norintieji apsigyventi pas privačius žmones, galite rašyti svečiams priimti komisijos pirmininkui: Pranas Pumputis, 4433 South Campbell Ave., Chicago 32, Ill.

Kun. Dr. J. B. Koncius,
Balf centro pirm.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugpjūčio mėn. Hanau lietuvių tremtinių stovykloje įvyko Vokietijojei tremtyje gyvenančių lietuvių katalikų moterų suvažiavimas. Nežiūrint parunkėjusių gyvenimo sąlygų ir valiuotos reformos, suvažiavimas buvo gausus. Svečių tarpe buvo vyskupaus Padolskis, Šv. Tėvo Delegatas Lietuviam kanonikas F. Kapočius, prof. kun. M. Zupavicius ir kiti. Suvažiavimas pasiuntė sveikinimus Šv. Tėvui, arkivyskupui Skvireckui, vyskupui Brizgijui, Amerikos vyskupam, III misijos šefui vyskupui Muench Balf'ui ir tt. E. B.

DAILININKO A. VARNO 70 METŲ SUKAKTIS

Ravensburge gyvenęs dailininkas Adomas Varnas atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Dailininkui pagerbti suruoštas minėjimas. Jubilijatas iš lietuviškų organizacijų ir pavienių asmenų gavo daug sveikinimų. Dailininko Adomo Varno 70 m. amžiaus ir 40 m. kultūrinio darbo minėjimas suruošė ir Lietuvių Dailės Institutas Freiburge. Minėjime dalyvavo ir pats jubilijatas.

Adomas Varnas yra sukūręs visą eilę vertingų tapybos paveikslų, iliustravęs daugybę knygų ir pagarsėjęs šarų rinkiniu "Ant politikos laktų". E. B.

KOMUNISTAI ISPROVOKAVO RIAUŠES

Grenoble, Prancūzija.—Rugsėjo 18-tą degaulistų ir komunistų riaušėse ir muštyne žuvo 1 asmuo, 17 sužeisti. Riaušės išprovokavo komunistai. Tą dieną Grenoble lankėsi ir kalbėjo generolas De Gaulle. Keli tūkstančiai komunistų mėgino išardyti mitingą į kurį buvo susirinkus virš 20 tūkstančių minia.

Paryžius.—Rugsėjo 15-tą aviacijos darbininkų riaušėse sužeista 130 asmenų. Riaušėms vadovavo komunistai.

Seoul, Korėja.—Rugsėjo 15-tą pietinėje Korėjoje traukinį nelaimėje žuvo 40 U. S. kareivių, kiti 60 sužeisti.

Carlisle, Pa.—Rugsėjo 18-tą dėl automobiliaus ir troko susitrenkimo žuvo trys asmenys.

Tamaqua, Pa.—Rugsėjo 18-tą traukinis užmušė 8 metų amžiaus Jean Stephens.

Spalio 15, 1931. Lietuva laimėjo Haagos teisme bylą su lenkais dėl Lentvaravo-Kaišiadorių geležinkelio linijos atidarymo.

LIETUVOS VYČIAI UŽGYRĖ JAUNIMO SĄJUDĮ LRKSA

SAVOJO FRONTO STIPRINIMAS

Besitariant Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresui, būsiančiam spalio mėn. 17 ir 18 dienomis Chicagoj, pravartu dažniau ir truputį plačiau pasvarstyti savojo veikimo fronto sustiprinimo klausimą.

Neabejojama, kad kongrese ta tema bus kalbama ir kad tu kalbų išvadoje bus priimta atitinkami nutarimai. Bet kad tie nutarimai būtų konkretesni, kad jie labiau atsakytų šių dienų ir religinio ir tautinio gyvenimo reikalavimams, pravartu iš anksto mūsų spaudai apie tai kalbėti.

Šiam rašiniui pagrindą davė spaudoj paskelbti raportai iš Lietuvos Vyčių seimo, kuris, kaip aiškiai pastebime, padarė gerą pradžią Amerikos lietuvių katalikų veikimo fronto sustiprinimui.

Pirmoje vietoje entuziastiškai pasisakyta už Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą ir išrinktas į jį žymūs jaunimo vadas kun. Jonas Jutkevičius. Seimas jo prašė, kad kongrese jisai iškeltų mūsų jaunimo problemas, kurios šiais laikais yra ir opios ir svarbios. Šis gražus lietuvių katalikų jaunimo organizacijos gestas mus džiugina, nes jis L. Vyčius dar labiau suriša su Amerikos Lietuvių R. K. Federacija, su bendruoju mūsų veikimu. Ir tasai sustiprėjęs ryšis abipusiai bus naudingas ir ypač bus naudingas mūsų gyvenimo ir darbų didžiajam tikslui—Dievo garbei ir tautos gerovei kelti.

RYSIS TARP LRKSA IR VYČIŲ

Taip pat gražu, kad L. Vyčių seimas padarė gerų žygių susitartinti ir su kitomis organizacijomis.

Verta atkreipti dėmesio į šią seimo priimtą rezoliuciją:

"Kadangi Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje, gausioji Amerikos lietuvių katalikų fraternalinė apraudos organizacija šiandien jau jungia nemažai lietuvių katalikų jaunimo;

"Kadangi šios organizacijos 56-tasis seimas, buvęs birželio 27, 28, 29 ir 30 dienomis, Boston, Mass., surengė lietuvių jaunimo sporto olimpijadą ir lietuvių dainų, muzikos ir šokių festivalą;

"Kadangi 1950 m. LRKSA 57-tasis seimas įvyks Detroit, Mich., ir rengs sporto olimpijadą ir dainų, muzikos bei šokių festivalą, todėl, išklausus LRKSA prezidento L. Šimučio kvietimą L. Vyčių 35-tasis seimas nutaria:

"PIRMA—paraginti centro valdybą tuo sąjūdžiu susidomėti; ANTRA—paskatinti L. Vyčių apskritis ir kuopas, kiek leis sąlygos, dalyvauti LRKSA seimnėse sporto olimpijadose ir dainų, muzikos bei šokių festivaluose; TREČIA—tuose parengimuose aukščiau kelti L. Vyčių vėliavą ir plačiau paskleisti jų idėją ir tuo pačiu užmegsti gaudesnę ryšį su naudinga ir stipria Amerikos lietuvių katalikų fraternaline organizacija."

KONGRESO SVARBIAUSIAS SŪKIS

Šis nutarimas stiprins ryšius tarp šių kilnių mūsų organizacijų (LRKSA ir L. Vyčių). Taip pat norime, kad tuo gražiu pavyzdžiu pasinaudotų ir kitos mūsų organizacijos.

Galime būti tikri, kad mūsų organizacijų ryšių ir apskritai, lietuvių katalikų veikimo fronto stiprinimas bus prčių svarbiausiu šūkiu, iškeltu Amerikos Lietuvių Katalikų Kongrese. Juk kiekvienas lietuvis katalikas žino, kad šiandieninė lietuvių tautos padėtis reikalauja visų mūsų jėgų įjungimo į bendrą sąjūdį prieš komunizmą ir už tautos gyvybės išgelbėjimą.

L. SIMUTIS, LRKSA Prezidentas.

Red. prierasas: LRKSA prezidentui, L. Šimučiui, besilankant Detroit, jau padaryti pirmi žingsniai dėl 1950 m. seimo ir sporto olimpiados bei dainų ir muzikos festivalo. Pasitarta su Sus-mo veikėjais Detroit, nužiūrėtas seimui viešbutis ir laikas, pasitarta su jaunimo vadais ir kai kurie kiti darbai atlikti. Galima numatyti, kad L. R. K. S. A. seimas 1950 m. bus ir gausingas ir svarbus. Džiugu, kad jau dabar prie jo pradėdama rengtis ir ypač džiugu, kad L. Vyčiai mūsų organizacija ir seimu domisi.

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA

Manston, Anglija.—Rugsėjo 18-tą RAF bomberis nukrito į aikštę, kur buvo sustatyti automobiliai. Žuvo 10 asmenų, 14 sužeisti.

Burgestown, Pa.—Rugsėjo 18 dieną traukinis užmušė J. F. Novoset, 55 metų amžiaus, ir Frank L. Bailey, 27 m.

Tokyo.—Rugsėjo 18-tą paskelbta, kad šiaurinėje Honshu provincijoje dėl potvynių žuvo virš tūkstančio gyventojų.

Konstancoje (prancūzų zona) liepos-rugpjūčio mėn. buvo atidaryta dailininkų Adomo Galdiko ir V. K. Jonyno dailės darbu paroda. Parodą globojo prancūzų karinės valdžios Educative Publique direktorius prof. L. Schmittlein ir Konstanco karinis gubernatorius Noel. Žymiuoju Lietuvos dailininkų parodą susidomėjimą parodė ir vokiečių visuomenė. E. B.

LRKSA 56-TOJO SEIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys)

ŠVIETIMO KOMISIJOS NARIŲ RAPORTAI

Švietimo Komisijos narių raportą skaitau vien formalumu. Jų pareigos būtų didesnės, jei lietuvių visuomenėje neturėtume tiek daug talentingų rašytojų bei žurnalistų. Vargstantieji tremtyje ir atvykusieji į Jungtines Amerikos Valstybes, talento verčiami ir patriotizmo skatinami, pagamina daugiau raštų, negu laikraščiai gali spėti juos sunaudoti. Taigi ir mūsų gerb. "Garso" redaktorius p. M. Zujus visada turėjo raštų perteklių.

Mano žinia, jog prie LRKSA būtina yra reikalingas bendradarbių fondas. Kiekvienas profesionalas už patarnavimą gauna atlyginimą. Gi rašytojas lietuvių visuomenėje pasilieka neapmokamas. Net redaktorių algos mizernos. Visuomenė reikalauja įdomių žinių, gražių pamokinančių straipsnių, bet jų rašytojams ir leidėjams skiria nuo stalo nukritusius trupinius. Tikrai skauda žurnalistų būklę!

Daug grožinės ir mokslinės literatūros trūnėja rankraščiuose tik dėlto, kad nėra kas finansuoti išleidimą. Iš tos priežasties daug talentingų plunksnų be naudos rūdija. Kaipo Mysterio Kūno ir Tautos nariai visi esame atsakingi, tik, deja, kaltės neprisiimame.

Bendradarbių fondas gal paskatintų publicistą išstudijuoti centralinių organizacijų problemas ir galingą plunksną gal sucentralizuotų lietuvių.

KUN. P. M. JURAS

Mūsų organizacijos įstatai numato švietimo Komisijai visą eilę užduočių. Deja, gyvenimo tikrovė visai kitokia, nei mūsų įstatai nurodo.

Sekiau "Garšą" ir juo domėjau, susirašinėju ir žodžiu kalbėjau su redaktoriais apie mūsų organo turinį, jo techniškus dalykus. Daryta tai, kiek aplinkybės leido.

Reiškiu vilties, kad ir ateityje visiems Susivienymo nariams nuoširdžiai rūpės šviesus jo rytojūs.

JUOZAS B. LAUCKA

STATUTŲ KOMISIJOS NARIO RAPORTAS

Gerbiamieji 56-to Seimo Atstovai-Atstovės:

55-tame seime, Cleveland, Ohio, buvau išrinktas (antru kart) Statutų Komisijos nariu.

Savo pareigas stengiausi atlikti kuo geriausia. Gavęs seimui įnešimus ir pareiškęs savo nuomonę, be atidėliojimo siunčiau antram Statutų Komisijos nariui.

Tarpe tų įnešimų yra gana rimti ir aš neabejoju, kad šis seimas taipgi rimtai juos svarstys.

Baigdamas savo trumpą raportą noriu palinkėti šiam 56-tam seimui kuo geriausio pasisekimo ir naudingų nutarimų mūsų Susivienymo gerovei!

PRANAS S. RAKAUSKAS, St. K-jos narys

Binghamton, N. Y., balandžio 26, 1948.

TEISMO KOMISIJOS NARIŲ RAPORTAI

Turiu pranešti, kad einant man 55-jo seimo uždėtas Teismo Komisijos pareigas, nesu gavusi nei vieno skundo, nei jokio atsišaukimo, kur būtų buvęs reikalingas mano patarnavimo bei akcijos. Tad šiuo atžvilgiu neturėjau ką veikti.

Šiaip jau, organizacijoj kur buvau reikalinga, dirbau ką galėjau, ypač LRKSA vardą kėliau kiekviena proga.

ELŽBIETA SAMIENE

Gerb. 56-to Seimo Atstovai ir Atstovės:

Cleveland'o 55 seime mane išrinko eit Teismo Komisijos nario pareigas.

Man malonu pranešti, kad dviejų metų laikotarpiu nebuvo man pranešta nei vieno skundo. Tas rodo mūsų organizacijos sėkmingą veikimą ir kooperaciją tarpe centro reikalų vedėjų ir narių, ypatingai didžiųjų darbų metu—perrašyme senų sertifikatų į naujus, kur ir mano darbas buvo pasuktas.

Baigdamas šį trumpą pranešimą linkiu seimui sėkmingos kloties pasidaruoti mūsų organizacijos ir jaunimo gerovei!

KAZYS D. RUBINAS, Teismo Komisijos narys

LABDARYBĖS KOMISIJOS RAPORTAI

Gerbiami Atstovai:

Cleveland'o 55 seime mane išrinktas Labdarybės Komisijos nariu. Apgailėstauju, kad nesuteikiau labdarininkams tiek, kiek aš ir mano kolegos Labdarybės Komisijos nariai norėjo; ir tik dėlto, kad mūsų organizacijos labdarybės aruodas nėra tiek gausus iš kurio dideliu saiku, nebuvo galima semti ir teikti, kad bent pusę reikalaujančių patenkinti.

Aš tikiu, kad visiems mūsų organizacijos nariams ir kuopų atstovams šiame reikale tvarka yra žinoma. Tad aš ir mano kolegos p. Rakauskienė ir p. Jurevičius sulig tos tvarkos ir mūsų sąžiningumo elgėmės.

Iš Labdarybės Fondo paramos gavo šių kuopų nariai:

		Suma
2 kp. Forest City, Pa.	1	\$10.00
5 kp. Forest City, Pa.	1	5.00
7 kp. Pitston, Pa.	8	65.00
8 kp. Cleveland, Ohio	3	15.00
11 kp. Waterbury, Conn.	1	5.00
13 kp. Baltimore, Md.	1	5.00
15 kp. Chicago, Ill.	1	5.00
16 kp. Chicago, Ill.	1	5.00
17 kp. Wilkes-Barre, Pa.	6	45.00
28 kp. Luzerne, Pa.	2	25.00
30 kp. Scranton, Pa.	1	10.00
34 kp. Kingston, Pa.	2	10.00
41 kp. Worcester, Mass.	1	10.00

48 kp. Cicero, Ill.	2	20.00
52 kp. Lawrence, Mass.	1	10.00
54 kp. Grand Rapids, Mich.	3	15.00
68 kp. Panna, Illinois	1	10.00
70 kp. Old Forge, Pa.	10	50.00
75 kp. Wanamie, Pa.	1	5.00
77 kp. Swoyerville, Pa.	1	10.00
90 kp. Hazleton, Pa.	4	40.00
106 kp. New York, N. Y.	1	5.00
108 kp. Maspeth, N. Y.	1	5.00
109 kp. New Britain, Conn.	2	15.28
134 kp. Brooklyn, N. Y.	2	15.00
135 kp. Brooklyn, N. Y.	1	5.00
182 kp. Fitchburgh, Mass.	1	5.00
183 kp. Pittston, Pa.	4	40.00
191 kp. Dayton, Ohio	4	20.00
209 kp. Kingston, Pa.	14	131.15
212 kp. Plains, Pa.	3	20.00
222 kp. Centro	4	20.00
234 kp. Nanticoke, Pa.	2	20.00
238 kp. Peeley, Pa.	1	10.00
247 kp. Palmerton, Pa.	1	10.00
270 kp. Binghamton, N. Y.	1	10.00
282 kp. Port Carbon, Pa.	1	15.94

VISO..... 95 683.37

Prašymų aplikacijos buvo nuosekliai, kiek galima, peržiūrėtos ir pagal mūsų geriausių supratimą užgirtos ir pasirašius pasijutos į Susivienymo raštinę dėl išmokėjimo. Būtų labai gražu ir nuoširdus elgesys, jeigu mūsų organizacija ištektų pavargusius šelpti daug daugiau, negu tiek. Ir šiuo liekuosi linkėdamas nelaimingiems Dievo laimės, o organizacijai didesnio ištekliaus.

P. P. MULIOLIS, Labdarybės Komisijos narys

Cleveland, Ohio, gegužės 11, 1948.

Gerb. Seimo Atstovai-vės:

LRKSA 55-tame seime, Cleveland, Ohio, buvau išrinkta Labdarybės Komisijos nare.

Stengiausi savo pareigas atlikti kaip geriausia galėjau. Man prisiūstas blankas kuo greičiausia peržiūrėdavau ir pasirašius siūsdavau kitiems Labdarybės Komisijos nariams. Nuoširdžiai dėkoju centrui ir Labd. Komisijos nariams už jų gerą kooperaciją.

Labdarybės Fondas yra būtina reikalingas šelpti senus ir suvargusius mūsų narius.

BRONĖ RAKAUSKIENĖ, Labd. Komisijos narė

Gerbiami Seimo Atstovai-Atstovės:

Perleistas 55-tas seimas, įvykęs Cleveland, Ohio, išrinko mane Labdarybės Komisijos nariu. Savo pareigas stengiausi atlikti kuo geriausia. Iš centro gautas aplikacijos peržiūrėdavau, pasirašydavau ir siūsdavau kitiems komisijos nariams.

Per du metus prašymų buvo 109, jiems išmokėta \$828.11. Taigi, atliktas gražus gailėstingas darbas. Kooperacija su komisijos nariais ir centru buvo gera.

Baigdamas dvylikų metų tarnybą Labdarybės Komisijoje, patyriau, kad Labdarybės Fondas yra labai reikalingas.

Dėkoju L. K. nariams ir Susiv. centrui, kurie per tą laiką su manim darbavosi ir gražiai kooperavo.

PRANAS JUREVICIUS, Labd. Komisijos narys

JAUNIMO KOMISIJOS NARIŲ RAPORTAI

Gerb. Seimo Atstovės-Atstovai:

Malonu pranešti, kad kaipo Jaunimo Komisijos narys, aš dalyvavau visuose susirinkimuose, kuriuose galėjau dalyvauti. Esu dėkingas V. Komiteto nariams už jų kooperaciją ir paskatinimą suteiktą Jaunimo Komisijai kas link parengimo programos patraukimui mūsų jaunimo prie mūsų organizacijos.

Kovo 13, 1948, Dvasios Vadas kun. J. F. Baltusevičius, sekr. Vincas T. Kvetkas ir aš dalyvavome Massachusetts apskrityje susirinkime, kuris įvyko So. Bostone. Po paaiškinimų ir diskusijų buvo nutarta turėti seiminę sporto olimpiadą, muzikos, dainų ir šokių festivalą dėl mūsų jaunimo.

Sveikindamas jus, linkiu jums gausių, naudingų darbų Susivienymo gerovei.

KUN. JONAS SAVULIS, Jaunimo Komisijos narys

Gerbiami 56-to Seimo Atstovai-vės:

Kaipu Susivienymo Jaunimo Komisijos narys, turiu pranešti, kad mano darbuotė organizacijos reikalais daugumoje buvo surišta su Chicagos apskrityje veikimu. Dėliai trūkumo kelionės lėšų ir laiko negalėjau dalyvauti ir asmeniniai prisidėti Jaunimo Komisijos posėdžiuose centre. Tik korespondencijos būdu prisidėjau komisijos planuose bei svarstymuose.

Kovo 30-tą dieną, 1947 metais, Chicagos apskrityje pastangomis, buvo suauktas specialus susirinkimas aptarti Susivienymo jaunimo reikalus ir pradėti organizavimo darbą. Be vietinių veikėjų dalyvių, į susirinkimą atsilankė LRKSA prezidentas L. Šimutis ir sekretorius Wm. T. Kvetkas. Susirinkusieji nutarė pirmiausia dėti visas pastangas sudaryti vietinį fondą jaunimo reikalams. Tuo tikslu surūgintas piknikas davė pelno \$104.00. Kadangi finansinė fondo padėtis visvien silpnoka, 1948 metų metiniame apskrityje susirinkime nutarta pratęsti darbą tolimesniais laikais ir šiais metais nusiųsti atstovų iš Chicagos į būsimą sporto olimpiadą 56-to seimo laikotarpiu.

Linkiu 56-tam seimui ir jo dalyviams geriausių pasekmių!

EDMUND B. KANCEVICIUS, Jaunimo-K-jos narys

REPORT OF WILLIAM GRIESTARAITIS, YOUTH COMMITTEE MEMBER

To the Delegates at the 1948 Convention:

I was notified by letter from our Secretary, Mr. William T. Kvetkas, that it is a constitutional requirement to make a report as a member of

the Youth Committee. I herewith submit my report, but I am sorry to say that it is, as the lawyers call it, a "dissenting opinion". In my humble opinion, we have started on the wrong foot and in the wrong direction if we are aiming to get the youth in our organization.

From the very first meeting of the Youth Committee, and on several occasions before the Executive Board, I have spoken and advocated local (Lodge and District) youth activities in sports, essay writing, Boy Scouts and Girl Scouts, etc., and cooperation with the Holy Name Society and other Church organizations in their activities, with the idea in mind of offering a small Trophy to the winner (cost about \$10.) which would have an inscription to the effect that it was donated by the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America; and, if we want to do something worthwhile, offer college education loans in the same manner that fraternal organizations of other nationalities handle college education loans. And, since this is a Catholic Alliance, the clergy should cooperate and, if possible, supervise the entire youth program in their parish.

I am still of the opinion that the above suggestions will produce better results to the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America in publicity and youth membership than an Olympiad and Music and Dance Festival every two years at the time of the Convention. I have, however, attended the meetings of the Youth Committee and have offered suggestions on ways and means of making the Olympiad and Music and Dance Festival a success, even though I honestly cannot see what good it can do in building up youth membership in our organization.

I may be wrong, everyone is entitled to his own opinion, but I think the answer to our youth membership problem is local youth activities with the cooperation and if possible under the supervision of the clergy.

Sincerely,

WILLIAM GRIESTARAITIS,

Youth Committee Member

MANO PASTABĖS

Šiandien atrodo, kad Susivienymas yra pilnoj tvarkoj. Narių duoklės yra sutvarkytos pagal valstijų reikalavimus. Pati organizacija geram stovy—pilna visokių komisijų, neminint Vykdomojo Komiteto. Tiktai gaila, kad kai kurių komisijų nariams užtenka, kad jų vardai skelbiami organe, o jie nieko neveikia. Bet kodėl? O užtai, kad kai kurios komisijos neturi pagrindo ant ko atsistoti. Jos neturi fondų. Mes mokam tą mažą 10 centų metinę duoklę į Labdarybės Fondą. Ir tie 10 centų šiandien yra verti apie 3 centus. Tai labai menka auka šelpimui suvargusių mūsų organizacijos narių. Šiandie gal nedaug tokių suvargusių yra, bet tokie laikai ilgai nebus. Laikams pablogėjus ir suvargusių daugiaus atsisiras. Tai dabar yra laikas auginti Labdarybės Fondą. Taipgi apskritys gali skirti kokią dalį nuo rengiamų išvažiavimų ar kitų parengimų. Labdarybės Komisija irgi turėtų daugiau padirbėti fondo pakėlmui.

P. L., Montrose, Pa.

Adv. J. J. Grish Skundų ir Apeliacijų Komisijos vardu, buvusio 2 kp. nario, Forest City, Pa., a. a. Jurgio Alekno pomirtinės reikalų, pasiūlė tokią rekomendaciją:

June 29, 1948

IGNO ALEKNOS \$250.00 POMIRTINĖS REIKALĖ KAZIMIEROS ŠLAMIENĖS APELIACIJA

Kadangi Ignas Alekna buvo Forest City, Pa., 2 kuopos narys ir buvo apdraustas 1944 metais ant \$1,000.00, ir

Kadangi gruodžio mėn., 1945 metais, padavė aplikaciją dar dėl \$250.00 apdraudos ir

Kadangi turėjo teisėtai atsakyti į klausimą (aplikacijoj) ar jis yra sirgęs bėgyje 5 metų, ir

Kadangi buvo patirta, kad jis buvo ligonis Veteranų ligoninėje nuo liepos 1945 metų iki spalio mėn. 1945 ir buvo atleistas ir vėl sugrįžo į tą ligoninę vasario mėnesį 1946 ir numirė liepos 1946, ir

Kadangi pagal įstatus narys neteisėtai atsakė į klausimą, ir tas \$1,000 sulig pirmo sertifikato buvo išmokėtas, todėl

Skundų ir Apeliacijų Komisija nepripažįsta prašymą, bet vardan broliškos-fraternalės organizacijos rekomenduojam išmokėti 25% arba \$62.50 Kazimierai Šlamienei, podukrai.

Skundų ir Apeliacijų Komisija

Joseph J. Grish, P. P. Muliolis, Juozas G. Būdelis

Kaz. Šlamienė pareiškia, kad ji rekomendacija nepatenkinta. Prašo pilnos apdraudos išmokėjimo. 2 kp. sekr. Juozas Purickis irgi prašo išmokėti visą apdraudos sumą. Ant. Agurkis ir J. Batvinskas pasisakė už išmokėjimą pilnos pomirtinės.

Nustatytam sesijos laikui išsibaigus, reikalo išsprendimas atidėtas penktai sesijai.

Kun. Pr. M. Juras sukalbėjo maldą.

Pirmsėdis 5-tą sesiją uždarė 5:00 P. M.

PENKTOJI SESIJA

Birželio 30, 1948

Pirmsėdis 5-ą sesiją atidarė 9:15 A. M.

Maldą atkalbėjo kun. Alf. Zukauskas.

Sekr. M. Zujus pravedė varžoškauki. Neatsiliepė ir 5-toj sesijoj nedalyvavo šie atstovai: Emilija Gregorienė, adv. J. J. Grigalius, Povilas Kubilius, Louis Drusinskas, adv. V. Matusėvičius.

Sekr. M. Zujus perskaitė 3 ir 4 sesijų protokolą.

V. Kudirka pasiūlė priimt, kaip surašytas, Marijona Šrupšienė parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Sekr. L. Zemaitytė perskaitė prisiūtus sveikinimus.

Laiškais: kun. Ig. Valančiūnas, Philadelphia, Pa., ir \$5.00 auka; 34 kuopa, Kingston, Pa., ir \$3.00 auka Labdarybės Fondui; 209 kuopa, Kingston, Pa., ir \$5.00 auka Labdarybės Fondui; LRKSA Naujosios Anglijos Apkrityje valdyba ir \$5.00 auka; dienraščio "Draugo" štabas (telegrama); 115 kuopa Brooklyn, N. Y. ir \$5.00 auka—seimo išlaidų padengimui; 191 kuopa, Dayton, Ohio (telegrama).

Atnaujintas svarstymas a. a. Igno Alekno pomirtinės reikalų. Išsireiškė M. Šrupšienė, V. Kudirka, M. Karinauskienė, Sim. Galinis, Ona Barauskienė, Albina Poškienė, J. Purickis, P. Baltrušaitienė, A. Sutkus, P. Katilius, K. Šlamienė.

A. Navikas pasiūlė diskusijas uždaryti, J. Batvinskas parėmė.

Fl. Šaukevičius pasiūlė išmokėti K. Šlamienei auką \$250.00, P. Balčius parėmė. Balsuojant 32 pasisakė už Fl. Šaukevičiaus pasiūlymą, už Skundų Prašymų Komisijos rekomendaciją pasisakė 33 balsai. Tuo būdu priimta komisijos rekomendacija.

(Bus daugiau)

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS 4 PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Ivyks sekmadienį, rugsėjo 26, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittston, Pa. Pradžia 2 val. po pietų. Visos kuopos prisijuskite savo atstovus. Kaip žinote, dabar galite siųsti vieną atstovą nuo 25 narių (vietoj 50).

NUMIRĘ MOKYTOJAS PR. RUTKAUSKAS

Penktadienį, rugsėjo 17-tą, General Igoninėje numirė mokytojas Pranas Rutkauskas, 49 metų amžiaus, gyv. 667 E. Northampton St., Wilkes-Barre Township. Palaidotas rugsėjo 21-ą iš šv. Trejybės bažnyčios Pittston'o šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

Velionis mokslus ėjo East Stroudsburg Teachers College, St. Thomas College ir Susquehanna universitete. 1929 m. jis baigė Susquehanna universitetą įgydamas Bachelor of Science laipsnį. Mokytojavo Wilkes-Barre Township mokyklose. Kurį laiką buvo aukštesnės mokyklos principalu.

Velionis buvo veiklus visuomenininkas, ypatingai pasižymėdavo labdarininkuose darbuose. Liūdesy paliko žmoną, sūnų Praną Jr., dukterį Helen Claire, brolių ir dvi seseris.

KINGSTON

BALF 126-TO SKYRIAUS MĖNESINIS IR PRIESSEIMINIS SUSIRINKIMAS

Ivyks sekmadienį, rugsėjo 26, tuojau po paskutinio šv. Mišiu, parapijos svetainėje.

Kadangi Balf seimas įvyks spalio 15-16 dienomis, tad šiame susirinkime bus svarstomas delegato siuntimas į seimą.

Kam rūpi vargstančių lietuvių likimas, malonėkite atsilankyti į susirinkimą—kaip nariai, taip ir svečiai.

126 skyriaus valdyba

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvos Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvų Kalbą Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštasis viršelis, papuošta lietuviško stiliaus kryptimi, bet viduje dar gražesnis. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio, Evangelijos sekundieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolio). Graudūs verkimai. Artūrimo puslapių pavyzdys maldoms iš šv. Sakramentų. Nurodoma gerai darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atpausindinti visi poteriai. Raidės alfabetas ir įvairios. Kalba g. akl.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemaziau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, Juodais apdarais (originali kaina \$1.50) 1.00 MALDŲ VAINIKĖLIS (originali kaina 70 centų) .50 MALDŲ VAINIKĖLIS, Juodais apdarais .40

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 32

DU BOIS, PENNA.

Kun. S. P. Vičiulis, O. S. J. Misijonierius

Spalių mėn. (October) 3 d., šv. Juozapo parapijoje, DuBois, Pa., prasideda vienos savaitės misijos. Misijoms atvažiuoja iš Exeter, Pa., neperseni iš Europos atvykęs jaunas ir energingas kun. Stasys Vičiulis, O. S. J.—vienuoelis juozapietis.

Paties Kristaus vardu kviečiame dalyvauti visus: jaunus ir senus ir pasinaudoti nepaprastomis Dievo malonėmis.

Luzerne

NOVENA Į SV. TERESĖ SV. ONOS BAŽNYCIOJE

Penktadienį, rugsėjo 24, 7:30 P. M., Luzerne šv. Onos bažnyčioje įvyks Novena į šv. Teresę. Po novenos seks išpažinčių klausymas ir relikvijų adoracija. Šitokios pamaldos bus laikomos mūsų bažnyčioje kiekvieną rytą po 7:30 Mišiu.

Pamaldos į šv. Teresę Martin iš Lisieux, vadinamąją Mažąją Kristaus Gėlele, paplito po visą katalikų pasaulį. Apie 80,000,000 literatūros vienetų išspausdinta apie šv. Teresę. Išitos vyskupijos pasirinko ją globėja, daug kilnių darbų dedikuota jos vardu. Žodžiu, šv. Teresė tapo viena iš šviesiausių figūrų katalikų Bažnyčios gyvenime.

Vietinis klebonas kun. J. C. Kundreckas kviečia savo parapijiečius ir pašaliečius gausiai lankyti Novenas į šv. Teresę.

A. A. Mirusiems

A. a. Alekas Valatkevičius, gyv. 199 Raub St., Luzerne, palaidotas rugsėjo 18-tą iš šv. Onos bažnyčios Kingston'o šv. Marijos parapijos kapinėse, Pringle. Paliko podukrą Marę Janulevičienę, du posūnius—Juozą ir Vincą Bellas.

A. a. Ona Kalitavičienė, gyv. 164 Main St., Kingston, numirė rugsėjo 14-tą, palaidota rugsėjo 18-tą iš šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko vyrą, brolių Skučą ir tris seseris Lietuvoje.

Manchester, N. H.

LRKSA 119 Kuopos Nariams

LRKSA 119 kuopos svarbus bertaininis susirinkimas bus sekmadienį, rugsėjo 26 dieną, 10 valandą ryte, Lietuvių Klubo kambary, 140 Central St. Visi nariai ir narės malonėkite suėiti ir užsimokėti savo duokles.

Rugsėjo 20, 1869, Maleišiuose, Svedasų val. gimė kun. Juozas Tumas—Vaižgantas; numirė buv. landžio 29, 1933 m.

Rugsėjo 21, 1850, Žiūrių Gudeiluose gimė Vincas Pietaris; numirė spalio mėn. 1902 m.

Chicago, Ill.

Nauja LRKSA 163 Kuopos Finansų Raštininkė

Šiuomi pranešame L. R. K. S. A. 163 kuopos nariams, kad mirus buvusiam mūsų kuopos finansų raštininkui J. Mickels-Mickeliūnui, naujai išrinkta finansų raštininkė yra Mrs. M. Šrupšienė, 6733 So. Campbell.

Kuopos Valdyba J. Aukštaitis, pirmin. M. Šrupšienė, sekr.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Nėra abejonės, kad visi broliai kunigai, kuriems tik aplinkybės pavėly, dalyvaus Kunigų Vienybės seime, kuris įvyks spalio mėn. 19 d. Chicago, Ill. Pamaldos įvyks šv. Kazimiero Seserų Vienuoelio koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., g. posėdžiai—Akademijos svetainėje. Seimas prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis 9:30 val. ryte. Laukiame atvykstant garbingų svečių iš tremties.

Nuoširdžiai kviečia visus lietuvius kunigus Kunigų Vienybės Centro Valdyba Kun. P. M. Juras, pirmin. Kun. V. Karalevičius, sekr. Kun. J. Boll, išdirininkas

Rugsėjo 20, 1860, Kuronyse, Pagirių val. gimė prelatas A. Dambrauskas—A. Jaktas, numirė vasario 19, 1938 m.

NAUJAS KRISTAUS MISIJONIERIUS—KUN. STEPPONAS DAMBRAUSKAS, MIC

Kun. Steponas Dambrauskas, M. I. C., gimė rugsėjo 4 dieną, 1922 m. Brooklyn, New York. Nuo pat mažens, Steponas lankė vietines Brooklyn mokyklas ir galutinai 1940 metais stoją į Tėvų Marijonų Marianopolio Kolegiją, Thompson, Conn., su troškimu tapti kunigu-vienuoeliu.

Vasarą 1941 metais stoją į Tėvų Marijonų noviciatą, Hinsdale, Illinois. Laimingai baigęs noviciatą pradėjo seminarijos kursų Tėvų Marijonų seminarijoje, Hinsdale, Illinois. Per šiuos ilgus studijų metus, jis atsidėjo gilioms studijoms ir aukštai iš-tobulino Dievo duotus gabumus. Gražiai pasižymėjęs bažnytiniuose, liturgijos ir teologijos moksluose jis rado laisvo laiko dirbti Misijų Kuopos komitete, dramos sekcijoje, studentų organizacijose ir kitose veiklose srityse. Savo švelniu būdu, kun. Dambrauskas laimėjo daug drau-gų.

PAVERGTOJ LIETUVOJ

(Žinios atrinktos iš priešūsto Eltos Biuletenio)

(Tęsinys)

"Bezprizorninkai ir Miestionikai". Antrieji prisielgetauia, prisielkabo varpų ir vėl leidžiasi atgal į Rusiją. Pirmieji yra didesnis krašto gyventojam pavojus. Sovietinė sistema yra išmokus besprizorninkus suauzdoti savo galybės aparatui: juos verbuoja į enkavedistus. Tam darbui jie psichologiškai yra parnginti, nes jie neturi jokio sentimentų tėvam ar kitiems šeimoms nariams: tas natūralus šeimos ryšys jų psichikoje yra suardytas: jie jautia pagiežą visai kitai visuomenei, kuri juos kaip šunčivus buvo išmetusi į gatves ir šiukšlynus. Čia yra sovietiniai žmogus sukurti puikūs medžiaga... Jis ir valdo sovietų įtakoj esančius kraštus.

Pasirodo Lietuvoj ir iš vakarų pusės elgetautojų—iš Rytprūsių, net iš Karaliaučiaus. Pasinaudodamos (nes daugumas tik moterys) tuo, kad siena tarp Lietuvos ir Rytprūsių nesaugojama, juos keliauja į Lietuvą maisteliauti. Kartais pas ūkininkus lieka ir ilgesniam laikui padirbti už maistą iki sužino vietos valdžia. Tada skuba keliauti toliau, kad nebūtų bėdos nei ateivėm nei ūkininkams.

Fraternizacijos su atėjūnais okupantais kaime visai nežymu. Daugiau jos nei pirmos okupacijos metu miestuose. Patys aukštesnieji pareigūnai čia duoda "pavyzdį" (žiugžda rusų vedes). Bet masė lieka atari ir gryna. Vedybų skaičius sumažėjęs, nes sumažėjęs vyrų skaičius, netikra padėtis. Sumažėjęs žiū to ir prieauglis.

Apskaitoma, kad 1946 m. prieauglis teistengs pajengti nuostolius (išvežuotus ar natūralia mirtimi mirusius). Gyventojų vi-soj Lietuvoj dabar apie 2,500,000. Tiesa, Pomeranijoje, Maklenburge ir kitose Vokietijos dalyse atkirsti tremtiniai Lietuvoj nepasirodė.

Moralinės sąlygos bet kokiai tautos gyvenimo pažangai yra dingsios. Šias sąlygas gerai atvaizduoja mieste vakaras. Vakare visur namuose durys ir langai uždarinėjami, užbarikaduojami. Žmonės išbauginę užpuldinėjimu. 1945 m. buvo užplūdu-si iš Rusijos banga vadinama "černa koška" gausios. Vakare prie durų iš lauko pusės imakniaukti katė. Atidarius duris, keli banditai čiumpa už gerklės, išveržia į vidų ir išplėšia visa, kas jiem patinka. Dabar tokis triukas žmonių jau negali apgauti. Bet vakare sutemus gatvės tuštėja. Kas gatvę slenka—tai arba sargybinių arba partizanai, aplankę miestą, ar plėšikai. Iš teatro ir kino grįžtantieji susimeta būriais, kad pakeliui nebūtų išrengti ir apiplėšti. Vieną vakarą kaž kuris teatralas grįžo vienas iš spektakliu. Žemaitės ir Višinskio gatvių kampe jie sustabdė automatų ginkluotus pareigūnus ir įsakė "rasdievatsi" (išsirengti). Užpultasis nusivilko apsiaustą ir padėjo ant žemės. Į klausimą ar

užteks, pareigūnas ragino nusivilkti ir švarką. Neuzteko ir švarko, kurį užpultasis padėjo ant žemės kitoj pusėj. Besiaunant kelnes, pasigirdo kažkieno žingsniai. Pareigūnas įsakė skubinti, o pats užimėtė automatą ant pečių ir čiupo nuo žemės apsiaustą ir švarką. Kai jis lenkėsi, užpultasis čiupo automatą ir kita ranka stipriai smogė užpuoliku. Padėtis netikėtai pasikeitė. Užpuolikas laikė rankas aukštesniam iškeltas, o užpultasis be švarko ir be kelnų, bet su automatu. Šitokioj padėtyje užpultasis nusivarė užpuoliką ir trečiaja nuovada. Būduolikas nustebes priėmė atvartąjį ir uždarė jį į daboklę, o užpultajam grąžino drabužius.

Kai užpultasis paprašė pasakyti užpuoliko pavardę ir kitas personalijas, būduolikas nuramino: Draugas savo pilietinę pareigą atlikai ir gali keliauti namo. O jau toliau mes tvarkysim šita reikala.

Po kelių dienų užpultasis vėl nuvyko į tą pačią nuovadą ir pamatęs išsižiojo—čia būdėjo tas pats, kurį jis buvo atvares kaip plėšiką.

Tokie nakties didvyriai daugiausia yra sovietų kariai ir administracijos pareigūnai. Bet jie ir dieną pasmarkauja. Prie didžiųjų universitetų rūmų Kaune sustatydavo studentai dviračius, ir nuolat dingdavo dviratis tai vienam, tai kitam. Pradėjo sekti ir susekė: priešais kitoj Gedimino gatvės pusėj (Polovinsko namuose) yra MVD įstaiga, ir jos pareigūnai pasiimdavo studentų dviračius "pasivažinėti". Kitu ykiu įstaigos pareigūnas atvykęs į kitą įstaigą ir atlikęs reikalus, neberado savo dviračio ir nuvyko pranešti apie tai milicijos viršininkui. Tasai jį nuramino: žinok drauge, kad mes turim daug svarbesnių reikalų. Galui drauge užtikrinti, kad dviratis neprašys iš Sovietų Sąjungos ribų. O ar juo važinėsi draugas, ar kas kitas—ar mum ne visticik.

Pridėkim dar visų peryvenamą nežinią, kada kuris bus imtas ir išsiųstas. Nuo to jausmo nėra laisvas nė vienas. "Laisvė nuo baimės, apie kurią kalbama keturiuose laisvėse, Lietuvoj yra fikcija. 1946 m. buvo sumintas net Kauno miesto ir apskrities partijos komitetas už buržuazinių-nacionalistinių intere-rų rėmimą: jie buvo įteikė memorandumą, kad Lietuvoj bolševikinimo metodą reikia keisti ir prie lietuvių eiti respektuojant jų tautinį individualumą. Sniečkus juos viešai pasmerkė. Ir visi buvo išvežti į Rusiją.

Susirenka dailininkai, apžiūrinėja naują pavikslą, kuriame vaizduojama rugiapūtė, ir vienas susimąstęs pastebi: O kas šiame paveiksle yra tarybisko? Ką tu pasakysi, kai tave paklaus—Nejaukiai visi susimąstė. Jau zinavau prtraukė autorius—gi pasakysiu, kad rugių kirtėjai... matai, jie dainuoja, taigi pasakysiu, kad jie dainuoja tarybiną dainą... O vienos iškilmsė Kaune jau įsilinksmius įmonės direktorius pradėjo kalbą apie ištikimybę partijai ir Stalinui, bet partijos centro komiteto narys Preikšas kalbėtoją nutraukė:

—Neplepėk: žinom mes, kad jūs vėlinį galvojat. Bet spium ir tai. Jūs vergaujat mum ir toliau vergausit, nors ir vėlinį savy nežiojat... Kokios kaime nuotaitos, galime spręsti iš to, kad nėra išimnyko vakaruškos, pasilinksmimai: nebeskamba ir subatvakariais dainos. Tyliai prislėgtai skamba naujos partizanų dainos. (Bus daugiau)

VELTUI DEL DUSULIO Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kurios jus smaugia ir ap-sunkina kvėpavimą, jei po ilgo laiko yra negalimas iš prieštasties sunkaus kvėpavimo, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma kompaniją išsigimimui veltui Frontier Asthma Medicine, priemonės dėl laikinos simptomatiko-s pagalbos bronchialo dusulio prie-puoliuose. Nėra skirtumo, kur jūs gyventot ir kokį pasitikėjimą turėtūt bile priemonė esančia po saule, atsi-kreipkit dėl šio išsigimimo uždyką. Jums tas nieko nekautuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 482 Niagara Street, 315-C, Frontier Bldg., Buffalo 1, N. Y.

News From Occupied Lithuania

Arrests, Deportations, Terror, etc.

The following persons are reported to have been shot by the Bolsheviks: dr. Mareinkus, Kvedarna (son of forester; Tulauskas (son of former finance inspector and close relation of deceased, Bishop Staugaitis). The following Lithuanians were sentenced to execution by the Soviet courts: Jonas Kupcinskas, Sigitas Cizauskas and Blazys. Urbanavicius was sentenced to ten years of hard labor. The charge was banditry, a charge usually made against Lithuanian patriotic guerrillas. Retired General Velykis, former representative of Vickers Armstrong, Inc., and Dr. Rumbauskas have been imprisoned.

Arrests of American citizens stranded in Lithuania have also been reported, allegedly for having contacted the American Embassy in Moscow for the purpose of repatriating to the United States.

A list of names of Lithuanians murdered by the Russians during the present occupation has reached this country. The list comprises inhabitants of several communities, and gives the dates of the murders as well as information on the murderers. According to this list, seventy-nine persons were murdered in Silavota community; thirty-six in Prienai community; twenty-six in Igliskiai; fifteen in Sasnava; 12 in Balbieriskis; eleven in Veiveriai; ten in Garliava and three in the town of Prienai.

Among numerous persons deported from Balbieriskis community, in the district of Prienai, for alleged relationship with Lithuanian patriotic guerrillas, were the families of Mazeikiai, Siauruseviciai, and Urbonai, also Vysniauskas, Matusevicius, etc. The following farmers of Geisteriskiai village were deported to Siberia for alleged failure to pay taxes: Jonas Klimavicius, Kazys Meskevicius, Juozas Brazys, and Antanas Juselis.

The bodies of Lithuanian guerrillas killed by the Soviets were left lying for three weeks in the yard of the militia headquarters in Garliava. What was left of the bodies after they had been torn by dogs were later thrown into a near-by ditch, where they remained for several more weeks.

Bodies of Lithuanian guerrillas exposed in the public square of Silavota, including that of a woman nurse were desecrated by a Russian Bolshevik woman named Anna Lebedeva, who kicked and spat on the bodies and tore away the arm bands bearing the Lithuanian national colors which they wore on their sleeves.

In the town of Veiveriai, an MVD lieutenant of a unit stationed there shot at the janitor of the local gymnasium (college) and threatened to kill his wife for having disobeyed his order to produce vodka.

According to a German who lived secretly in Lithuania and has now returned to western Germany, Soviet iztrebiteli are stationed in almost every village. All roads are carefully guarded for fear of the Lithuanian guerrillas.

We reproduce the contents of a circular issued by the headquarters of the National Resistance Movement in Lithuania, warning the population against the methods of the special MVD units organized for the apprehension of the patriotic guerrillas.

Red Army men are far more numerous in Lithuania now than they were under the first Soviet occupation. Tank and aviation units, including bombers and fighters, are especially noticeable. New military airports have recently been completed at Pociunai near Kaunas, and at Alksniakiais of Pakuonis community.

The famous Przedekci palace at Rokiskis is occupied by the Red Army. The monastery of the Marian Fathers at Panevezys is occupied by Soviet aviators. A Red Army unit is stationed at Bercunai, near Panevezys. The Continental News Service

estimates the strength of the Red Army stationed in Lithuania at eight mixed divisions. In addition, according to the same source, there are seventy-five thousand secret police (MVD) troops. As an illustration of the concentration of Soviet forces may be mentioned the case of the tiny community of Keturvalkiai, where in prewar days only one or two policemen were stationed. At present in this community there are three MVD men, four MGB (most reliable Russian NKVD) men, twelve iztrebiteli, and thirty Red Army men. In many communities the number of MGB men stationed there reaches one or two hundred. The reserves are under the leadership of General Efimov.

According to the same Continental News Service, the so-called "Lithuanian" Red Army divisions, which were much boasted about by the Soviets, are supposed to be stationed in the Soviet-occupied part of Korea and in Sakhalin.

The machinery remaining undestroyed at the Lithuanian armaments plant at Linkaičiai, near Radviliskis, is reported to have been transported to Russia.

Lithuanian Refugees in Poland

Not all the Lithuanian refugees and deportees to Germany were so fortunate as to reach safety in the Western occupation zones of Germany, where it is possible to hope for resettlement in free countries. Many were stranded in Poland, where the Soviets made great efforts to round them up.

According to recent reports published in the Lithuanian DP press in western Germany, Vincas Kemezyz, well-known Lithuanian journalist was arrested by the Poles and handed over to the Soviets. It is reported that Kemezyz was hanged, and his body publicly exposed for one week. Some time ago we published reports indicating the arrest of Jonas Navakas, former Governor of the Klaipeda district and member of the Lithuanian State Council. According to unconfirmed reports, the brother of J. Navakas, a former general of the Lithuanian Army, was murdered by his torturers in Poland; his grave is supposed to have been opened recently by the secret police in search for valuables.

Heinrich Lohse, former Nazi General Commissioner for the Baltic States during the German occupation of Lithuania, was sentenced to ten years' imprisonment in Bielefeld, Westphalen, by the German denazification court. Lohse was responsible for numerous murders, arrests, and deportations of innocent Lithuanians, not to mention the economic exploitation of Lithuania and the other Baltic countries.

Lectures on Baltic problems were held at the Sorbonne University in Paris, France, under the sponsorship of the French Ligue des Droits des Peuples, on May 31, 1948. An address on Lithuania was given by V. Sidzikauskas, president of the Executive Committee of the Supreme Committee of Lithuanian Liberation. Other speakers upholding the rights of the Baltic nations to freedom were Jean Texier, president of the League, Ernest Pezet, and Jean-Jacques Gruber. The meeting was attended by prominent French friends of Lithuania, including several former envoys of France to the Baltic countries.

Through unity of action we can be a veritable colossus in support of peace. No one can defeat us unless we first defeat ourselves. Every one of us must be guided by this truth. —Dwight D. Eisenhower

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ BANKINEJ ĮSTAIGOJ

taupymai šiandien greičiau užtikrina geresnį gyvenimą rytojau. Cia taupymai auga nuosimciais ir yra saugūs po Federal Insurance Corporation.

Kiekvienu taupymu garantuojama iki \$5,000.00.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 Superior Ave. HE. 2498